

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 2(84), 2023

**Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University**

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

**«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 2(84)**

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

ХАБАРШЫ
«Филология ғылымдары» сериясы
№2(84), 2023 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады.

Бас редактор:
филол.ғ.д., проф. С.Д. Абишева

Бас ред. орынбасары:
PhD, аға оқытушы А.А. Найманбаев

Ғылыми редактор:
PhD, қауымд. проф. м.а. Д.А. Сабирова

Редакция алқасы:
филол.ғ.д., проф. А.В. Танжарикова,
филол.ғ.д., проф. Б. Әбдіғазизұлы,
пед.ғ.д., профессор, ҚР ҰҒА корр.-мүшесі
Ф.Ш. Оразбаева,
филол.ғ.д., проф. Н.Ә. Ильясова,
филол.ғ.д., проф. М.Ш. Мусатаева,
филол.ғ.д., проф. Қ.Ө. Есенова,
филол.ғ.к., доц. А.Д. Маймакова,
PhD, аға оқытушы Н.Н. Конкабаева
филол.ғ.к., қауымд. проф. С.А. Жиренов,
филол.ғ.к., доц. М.Әуезов атындағы Әдебиет
және өнер институты С.В. Ананьева,
филол.ғ.д., проф., Эл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Б.У. Джолдасбекова,
филол.ғ.к., доц., А. Байтұрсынов атындағы Тіл
білімі институты А.М. Фазылжанова,
PhD докторы, проф. И.З. Белобровцева
(Эстония),
филол.ғ.д., проф. Е.В. Казарцев (Ресей),
филол.ғ.д., проф. А.К. Киклевич (Польша),
филол.ғ.д., проф. Г.Л. Нефагина (Польша),
проф. Нонако Сусуму (Жапония),
PhD, проф. Роллберг Петер (АҚШ),
PhD, проф. О.М. Табачникова (Ұлыбритания),
филол.ғ.д., проф. Түркмен Фикрет (Түркия),
филол.ғ.д., проф. Л.Л. Шестакова (Ресей).

Жауапты хатшы:
PhD, қауымд. проф. м.а. С.К. Серикова

Техникалық хатшы:
филол.ғ.к., аға оқытушы М.М. Хавайдарова

© Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университеті, 2023

Қазақстан Республикасының
Мәдениет және ақпарат министрлігінде
2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10109-Ж

Басуға 08.09.2023. қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 13,5 е.б.т.
Таралымы 300 дана. Тапсырыс 3.

050010, Алматы қаласы, Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT

ТІЛ БІЛІМІ
ЛИНГВИСТИКА
LINGUISTICS

Alkaya E., Pansat Zh. Etymological basis of the word *kök* in kazakh language 5
Алқая Е., Пансат Ж.М. Қазақ тіліндегі *көк* сөзінің этимологиялық негізі
Алқая Е., Пансат Ж.М. Этимологическая основа слова *kök* в казахском языке

Кабдулова К.Л., Тунгатова Л.Ж. Екіжақты салыстыру принципін іске асыру ("мейірімді" сөзінің мысалында)..... 13
Кабдулова К.Л., Тунгатова Л.Ж. Реализация принципа двусторонности сравнения (на примере слова «милостивый») **Kabdulova K., Tungatova L.** Implementation of the principal of two-sided comparison of the word «merciful»

Түркмен Ф., Саметова Ж.Ш. Түркі халықтарының наным-сенімдерге, түстер мен сандарға қатысты жер-су аттары..... 20
Түркмен Ф., Саметова Ж.Ш. Топонимы тюркских народов, относящиеся к верованиям, цветам и числам **Turkmen F., Sametova Zh.** Toponyms of the turkic peoples related to beliefs, colors and numbers

ӘДЕБИЕТТАНУ
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ
LITERARY STUDIES

Абишева С.Д., Смайлова Ж.А. Современная наука об интермедиальности как форме расширения литературного поля..... 28
Абишева С.Д., Смайлова Ж.А. Әдебиет аясын кеңейту формасындағы заманауи ғылым интермедиялық жайында **Abisheva S., Smailova Zh.** Contemporary science of intermediality as a form of expanding the literary field

Әбдіғазизұлы Б. Әр дәуірдің өзіне тән шындық бар 32
Абдигазизұлы Б. У каждой эпохи своя правда **Abdigaziuly B.** Each epoch has its own truth

Gierczynska D., Moldagali M. “White” and “black” images in the poetry of M.Makataev..... 37
Герчинска Д., Молдагали М.М. М.Мақатаев поэзиясындағы ақ пен кара түстерінің бейнесі
Герчинска Д., Молдагали М.М. Образы белого и черного цвета в поэзии М.Макаатаева

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки»
№2(84), 2023 г.

Периодичность – 4 номера в год.
Выходит с 2000 года.

Главный редактор:

д.филол.н., проф. Абишева С.Д.

Зам. гл. редактора:

PhD, ст.препод. Найманбаев А.А.

Научный редактор:

PhD, и.о.ассоц.проф. Сабирова Д.А.

Члены редколлегии:

д.филол.н., проф. Танжарикова А.В.,

д.филол.н., проф. Абдигазизулы Б.,

д.пед.н., проф., член-корр. НАН РК

Ф.Ш. Оразбаева,

д.филол.н., проф. Ильясова Н.А.,

д.филол.н., проф. Мусатаева М.Ш.,

PhD, ст.препод. Конкабаева Н.Н.,

к.филол.н., ассоц. проф. Жиренов С.А.,

к.филол.н., доц., Институт языкознания

имени А. Байтурсынова

Ананьева С.В.,

д.филол.н., проф., КазНУ имени аль-Фараби

Джолдасбекова Б.У.,

к.филол.н., доц., Институт литературы и

искусства имени М.О.Ауэзова

Фазылжанова А.М.,

PhD доктор, проф. Белобровцева И.З.

(Эстония),

д.филол.н., проф. Казарцев Е.В. (Россия),

д.филол.н., проф. Киклевич А.К. (Польша),

д.филол.н., проф. Нефагина Г.Л. (Польша),

проф. Нонако Сусуму (Япония),

PhD, проф. Роллберг Петер (США),

PhD, проф. Табачникова О.М.

(Великобритания),

д.филол.н., проф. Туркмен Фикрет

(Турция),

д.филол.н., проф. Шестакова Л.Л. (Россия),

Ответственный секретарь:

PhD, и.о.ассоц.проф. Серикова С.К.

Технический секретарь:

к.филол.н., ст.препод. Хавайдарова М.М.

© Казахский национальный педагогический университет им. Абая, 2023

Зарегистрировано

в Министерстве культуры и информации РК
8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 08.09.2023.

Формат 60x84 1/8. Объем 13,5 уч-изд.л.

Тираж 300 экз. Заказ 3.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»

Казахского национального педагогического университета имени Абая

Жумагулова Б.С. Лермонтовские традиции в лирике Н.Рубцова 44
Жумагулова Б.С. Н.Рубцовтың лирикасындағы Лермонтов дәстүрлері

Zhumagulova B. Lermontov's traditions in N.Rubtsov's lyrics

Ибраева Ж.Б., Орынханова Г.А. Идиостиль Агаты Кристи: неповторимая авторская индивидуальность 55

Ибраева Ж.Б., Орынханова Г.А. Агата Кристидің идиостилі: автордың қайталанбас тұлғасы

Ibrayeva Zh., Orynkhanova G. Agatha Christie 's idiostyle: unique author's personality

Тоқшылықова Г.Б., Казтаева А.Қ. Лирикалық проза және Мархабат Байғұттың “Әдебиет пәнінің періштесі” повесіндегі лиризм 61

Тоқшылықова Г.Б., Казтаева А.Қ. Лирическая проза и лиризм в повести Мархабата Байгута “Ангел предмета литературы”

Tokshylykova G., Kaztayeva A. Lyrical prose and lyricism in the story of Marhabat Baiguta “Angel literature”

ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ PROBLEMS OF PEDAGOGY AND METHODOLOGY

Атембаева Г.А., Абуова Б.П. Особенности этнокультурного компонента в преподавании русского языка в вузе 66

Атембаева Г.А., Абуова Б.П. Университетте орыс тілін оқытудағы этномәдени компоненттің ерекшеліктері

Atembaeva G., Abuova B. Features of the ethno-cultural component in teaching the russian language at the university

Larionova I., Kapysheva G. Pedagogical conditions of creating podcasts as a means of developing language..... 70

Ларионова И.Ю., Капышева Г.К. Тілді қалыптастыру құралы ретінде подкасттарды құрудың педагогикалық шарттары

Ларионова И.Ю., Капышева Г.К. Педагогические условия создания подкастов как средства формирования языка

АУДАРМАТАНУ ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ TRANSLATION STUDIES

Konstantinova O. Transfer of stylistic devices in translation of belles-lettres 78

Константинова О.С. Көркем әдебиет аудармасындағы стилистикалық құралдардың берілуі

Константинова О.С. Передача стилистических приемов при переводе художественной литературы

Abai Kazakh National Pedagogical University
BULLETIN

Chief Editor

Doctor of Philology, Professor **Abisheva S.**

Deputy Chief Editor

PhD, senior lecturer **Naimanbaev A.**

Scientific editor

PhD, Associate Prof. **Sabirova D.**

EDITORIAL TEAM:

Doctor of Philology, Assoc. Professor

Tanzharikova A.

Doctor of Philology, Professor

Abdigaziuly B.

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,

Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

Orazbayeva F.

Doctor of Philology, Professor **Pyasova N.**

Doctor of Philology, Professor

Mussatayeva M.

Doctor of Philology, Professor **Essenova K.**

Candidate of Philology Science, Associate Professor

Maimakova A.

PhD, Senior Lecturer **Konkabayeva N.**

Candidate of Philology Science, Assoc. Professor

Zhirenov S.

Ph.D. in Philology, Associate Professor, M.O. Auezov

Institute of Literature and Art **Ananyeva S.**

Doctor of Philology, Professor, Al-Farabi KazNU

Dzholdasbekova B.

Candidate of Philology Science, Associate Professor,

A. Baitursynov Institute of Linguistics

Fazylzhanova A.

Doctor of Philology, Professor (Russia)

Bakhtikireeva U.

PhD, professor (Estonia)

Belobrovtsseva I.

Doctor of Philology, Professor (Russia)

Kazartsev E.

Doctor of Philology, Professor (Poland)

Kiklevich A.

Doctor of Philology, Professor (Poland)

Nefagina G.

Master, Professor (Japan)

Nonako Susumu

PhD, Professor (the USA) **Rollberg Peter**

PhD, Professor (the UK) **Tabachnikova O.**

Doctor of Philology, Professor (Turkey)

Turkmen F.

Doctor of Philology, Associate Professor (Russia)

Shestakova L.

Executive Secretary

PhD, Associate Prof. **Serikova S.**

Technical Secretary

Candidate of Philology Science, Senior Lecturer

Khavaidarova M.

©Abai Kazakh National Pedagogical University,
2023

Registered in the Ministry of Culture and Information
of the Republic of Kazakhstan

8 May 2009 No10109-Zh/Ж

Signed in print 08.09. 2023.
Format 60x84 1/8. Volume 13,5
teaching and publishing lists.
Number of copies 300. Order 3.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13, Abai KazNPU

Publishing House "Ulagat" of the Abai Kazakh
National Pedagogical University

Якимова М.В. Особенности ритмики ранних переводов
«Евгения Онегина» на белорусский язык..... 84

Якимова М.В. "Евгений Онегиннің" белорус тіліндегі
ерте аудармалары ырғағының ерекшеліктері

Yakimova M. Features of the rhythm of the early translations
of «Eugene Onegin» into the Belarusian language

ЖУРНАЛИСТИКА

ЖУРНАЛИСТИКА

JOURNALISM

Кадырова Г.Р., Адибаева Ш.Т. Глобальные и локальные
тренды журналистики: контент и стилеобразующие фак-
торы..... 100

Кадырова Г.Р., Адибаева Ш.Т. Журналистиканың жа-
һандық және жергілікті трендтері: мазмұн және стиль
факторлары

Kadyrova G., Adibayeva Sh. Global and local trends in
journalism: content and style-forming factors

Біздің авторлар..... 106

Наши авторы

Our authors

5. Baranov A.N., Dobrovolskiy D.O., Fateeva N.A. (2021). *Idiostil' F.M. Dostoevskogo: napravleniya izucheniya. [Dostoevsky's Idiosyncrasy: directions of study]. Vestnik Rossijskogo universiteta druzhby narodov. Seriya: Teoriya yazyka. Semiotika. Semantika: [in Russian].*
6. Sokolov A.N. (1968). *Teoriya stilya. [Theory of style]. Moskva: [in Russian].*
7. Niyazova G., Raupova L. (2021). *Osnovnye priznaki i prichiny populyarnosti detektivnogo zhanra. [The main features and reasons for the popularity of the detective genre]. Obshchestvo i innovacii: [in Russian].*
8. Serebryakova S.V., Kravcova A.V. (2019) *Zhanrovo-tematicheskie i pragmaticheskie osobennosti rasskazov detektivnogo zhanra. [Genre-thematic and pragmatic features of detective stories]. Aktual'nye problemy filologii i pedagogicheskoy lingvistiki: [in Russian].*
9. Kristi A. (1990). *Tainstvennoe proisshestvie v Stajlz. [The Mysterious Affair at Styles]. Editor: V.V. Chagin. Krasnoyarsk: [in Russian].*

МРНТИ 17.07.41

10.51889/2959-5657.2023.84.2.009

Г.Б. Тоқшылықова¹, А.Қ. Казтаева¹

¹Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті,
Алматы, Қазақстан

ЛИРИКАЛЫҚ ПРОЗА ЖӘНЕ МАРХАБАТ БАЙҒҰТТЫҢ “ӘДЕБИЕТ ПӘНІНІҢ ПЕРІШТЕСІ” ПОВЕСІНДЕГІ ЛИРИЗМ

Түйіндеме

Мақалада фольклордан бастау алған лирикалық прозаның ерекшелігі айтылады. Қазіргі қазақ әдебиетінде прозаның ерекше стильдік түрі – лирикалық прозаға қалам тартқан жазушы – Мархабат Байғұттың “Әдебиет пәнінің перішtesі” повесіндегі лирикалық сарын, лирикалық желі мәселесі сөз болады. Аталған повесті талдау арқылы лирикалық проза автор сомдаған кейіпкерінің жан әлемін ашуда лирикалық қана емес, әңгімелеудің барлық эпикалық тәсілдерін пайдалану мүмкіндігінің кеңдігі, лирикалық прозада бастан-аяқ үзілмей дамып отыратын сюжет кездеспейтіндігі, бірақ кейіпкердің шынайы оқиғасының негізінде лирикалық сарын күшейіп, лирикалық прозаның да бейнелеу құралы жазушының сезімі мен ой толғамы болатыны, лирикалық прозаның эпикалық шығармадан басты айырмашылығы – ойдың талқылауға көнбейтіндігі, мұнда бірінші орында семантикалық мән емес, сөздің әуені тұратыны, сюжет рөлінің солғындығы секілді негізгі ерекшеліктері нақты мысалдар негізінде ажыратылады.

Түйін сөздер: лирикалық проза, ақ өлең, лирикалық сарын, лирикалық желі

G.B.Tokshylykova¹, A.K.Kaztayeva¹

¹Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan

LYRICAL PROSE AND LYRICISM IN THE STORY OF MARHABAT BAIGUTA “ANGEL LITERATURE”

Abstract

The article tells about the roots of lyrical prose in folklore, the main features of lyrical prose. A special stylistic form of prose in modern Kazakh literature is lyrical prose. Marhabat Baygut is the author of the lyric novel “Angel of the Subject of Literature”. Analyzing this story, it is said that lyrical prose can freely use not only lyrical, but also all epic narrative methods to reveal the writer’s soul. The article reveals the main features of this stylistic form: in lyrical prose there is no plot that is constantly evolving; a certain storyline affects the mood of the characters; a means of expressing lyrical prose - the feelings and thoughts of the writer; the main difference between lyrical prose and epic is that the plot does not play a major role. Such key features are highlighted based on specific examples. The story of the writer “The angel of the subject of literature” is an example of lyrical prose.

Keywords: lyrical prose, white verse, lyrical motif, lyrical line

Токишылыкова Г.Б.¹, Казтаева А.Қ.¹

Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан

ЛИРИЧЕСКАЯ ПРОЗА И ЛИРИЗМ В ПОВЕСТИ МАРХАБАТА БАЙГУТА “АНГЕЛ ПРЕДМЕТА ЛИТЕРАТУРЫ”

Аннотация

В статье рассказывается о корнях лирической прозы в фольклоре, основных чертах лирической прозы. Особой стилистической формой прозы в современной казахской литературе является лирическая проза. Мархабат Байгут – автор лирической повести “Әдебиет пәнінің періштесі”. Анализируя эту историю, говорится, что лирическая проза может свободно использовать не только лирические, но и все эпические методы повествования, чтобы раскрыть душу писателя. В статье раскрываются основные особенности данной стилистической формы: в лирической прозе нет сюжета, который постоянно развивается; на настроение персонажей влияет определенная сюжетная линия; средство выражения лирической прозы - чувства и мысли писателя; основное различие между лирической прозой и эпосом заключается в том, что сюжет не играет главной роли. Такие основные признаки выделяются на основе конкретных примеров. Повесть писателя “Әдебиет пәнінің періштесі” является образцом лирической прозы.

Ключевые слова: лирическая проза, белый стих, лирический мотив, лирическая линия

Кіріспе. Қазақ әдебиетінде фольклордан басталатын алған сыршыл сарын Б.Майлин, М.Жұмабаев, Ж.Аймауытов, М.Дулатов шығармаларында жалғасып, үздік үлгілері М.Әуезов, С.Сейфуллин, Ғ.Мүсірепов, Т.Әлімқұлов, О.Бөкей, Қ.Ысқақ, Ә.Кекілбаев, Ж.Түменбаев, Т.Нұрмағамбетов, М.Байғұт шығармаларында көрініс тауып, көкжиегін кеңейтті. Әдебиеттану терминдер сөздігінде лирикалық прозаға: “Лирикалық проза – қара сөз жанрындағы жазушының нәзік көңіл-күйімен, сыршыл сезімімен суарылған шығармалар. Лирикалық проза өз алдына жанр болып саналмайды, тек прозаның стильдік бір түрі ретінде қарастырылады” [1] делінген. Пайда болу сипатына үңілсек, бұл проза эпикалық және лирикалық жанрлардың тоғысынан болады. С.Қасқабасов “Ешбір жанр саф алтындай таза күйінде болмайды. Өйткені ол жападан-жалғыз өмір сүрмейді, ұзақ көркемделу процесінде жанрлар бір-бірімен тығыз байланысқа түседі, олар бір-біріне ықпал жасап, кірігіп, тіпті, жаңа жанрға да негіз болады, бірақ олар қосылып кетпейді, әрқайсысы өзіне тән қасиеттерімен ерекшеленеді” [2,21] десе, В.Г.Белинский әдеби туындылар тектерінің өзара кірігуіне көп көңіл аударады. Оның ойынша, көп шығармаларда бұл құбылыс “айтарлықтай белгілермен” бөлініп тұрмайды, бірігіп кетеді және бұл жағдайда туынды өз құндылықтарынан ештеңе жоғалтпайды, қайта бұдан көп нәрсе ұтады екен. Осы мәселені зерттеген С.Айтуғанованың “яғни бұл екі жүйенің әртүрлі деңгейдегі поэтикалық байланысының нәтижесі өлең мен прозаның арасындағы шығарма” [3,174] деген пайымының жаны бар. Зерттеушілердің айтуынша, лирикалық прозаның эпикалық шығармадан басты айырмашылығы – ойдың талқылауға көнбейтіндігі. Мұнда бірінші орында семантикалық мән емес, сөздің әуені тұрады. Мұнда оқиға маңызды емес, айтарлықтай рөл атқармайды, лирикалық жазушының шеберлігі неғұрлым жоғары болса, соғұрлым сюжет солғын болады. Лирикалық прозада бастан-аяқ үзілмей дамып отыратын сюжет кездеспейді. Алайда персонаждардың басынан кешірген бүкіл көңіл күй әсерімен белгілі бір желі пайда болып отырады. Оны зерттеушілер лирикалық желі деп көрсетіп жүр. Лирикалық прозаның қаһарманы эпостық шығармалардағы секілді күрделі, желілі оқиғаларға, іс-әрекеттерге негізделмейді, керісінше, күтпеген жағдайды, өзгерістерді басынан кешіріп отырады [3].

Әдістеме. Ж.Аймауытов шығармаларына лиризм тән екендігін аңғарған әдебиеттанушы ғалымдар “Ақбілек” романын ерекше әсерлі туынды ретінде бағалап, ондағы лирикалық прозаның өлеңді шебер экспансиялағанын көрсетеді. Бұл жөнінде ғалым С.Қирабаев “Ақ өлең үлгісіндегі шығарманың тілі Жүсіпбектің шешен, тіл өнеріне қанық халықтың ырғақты, ұйқасты сөз мәнерін көркем прозаға кіргізуге жасаған зор талабы. Оны бұл драмаға да мол пайдаланған. Ал керісінше, өлеңнің өзін Жүсіпбек ырғақты прозаға лайықтап, ауызша сөйлеу мәнеріне жақындатып, еркін ұйқасқа құрады. Жүсіпбектің ырғақты прозасы – шешендік өнер кең дамыған халық әдебиетінің үлгісін жаңа жанрларда жаңаша пайдалануға жасалған үлкен бастама” [4,180] деп түйсе; А.Ісімақова: “қазақ сөз өнерінде шешендік тақпақтаудың ұйқасқа емес, ырғаққа негізделген кейбір үлгілері ұшырасқанымен, М.Әуезов, Ғ.Мүсірепов, Т.Ахтанов пьесаларында ақ өлең өлшемі қолданылғанымен, ақ өлең – үйлесуге аса икемді, ұйқасқа мол төл поэзиямыздың табиғатына сіңісе алмаған түр” [5,25] деп таниды. Осы ретте біз

ақ өлеңнің бүгінгі прозадағы айшықты өрнегін жазушы М.Байғұт жасай алды деп ойлаймыз. Поэзиядағы сияқты лирикалық прозаның да бейнелеу құралы жазушының сезімі мен ой толғамы болатыны сөзсіз. Лирик жазушыны да өзекті мәселелер толғандырмай қоймайды, ол да қайғырады, мұнаяды, қуанады. Онсыз ол мұндай шығарма тудыра алмас еді. Дегенмен, поэзияға қарағанда лирикалық проза қаламгердің жан әлемін ашуда лирикалық қана емес, әңгімелеудің барлық эпикалық тәсілдерін емін-еркін пайдалана алады [2,174].

Қазақ ұлтының тілін, ділін, дінін қорғаушы жанашыры, халқымыздың түрлі рухани игі шараларының бел ортасында өзі ұйтқы боп жүретін, кейіпкерінің нәзік иіріміне еркін бойлай білетін лирикалық проза жанрының шебері жазушы Мархабат Байғұт қаламгерлігінің құнды қыры повестерінде де айқын байқалады. Мақамы бөлек, кейіпкерлерінің сыры мен сезімдеріне деген махаббаты ерек бұл қаламгердің бүгінге дейін жүріп өткен жолына байыппен қарағанда елге, ұлтқа, жерге сіңімді қызмет етіп, қадірі артқан жазушы екенін бағамдаймыз. “Ақберен, ақ жолды тандаған адал жан” (Ж.Мәуленқұлов) әдебиетке де адалдығын сақтап келгендігі – оның шығармаларында сомдалған, санамызға ізгіліктің нұрын себетін кейіпкерлерінің өзі дәлелдеп береді. Біздің сөз етпек дүниеміз автордың басынан өткізген қайғылы жайдың негізінде әрбір сөзін жүрегімен жаза білген “Әдебиет пәнінің періштесі” хикаяты. Автордың лирикалық прозаға баруына және дәл осы аталған повестің жазылуына оның тағдырындағы қасірет, шексіз қайғы – баласының қазасы себеп болды. Бұл – жазушы М.Байғұттың Түлкібас ауданындағы Әлішер Науаи атындағы орта мектептің қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі болған, пән кабинетін көркемдеймін деп жүріп мезгілсіз қайтыс болған ұлы Баубегіне бағыштаған көркем туындысы. Өмірден ерте кеткен Баубегінің артында үш баласы мен мұғалім жары Ақбөпе қалды. Жазушының баласына деген шексіз махаббат сезімімен, нәзік көңіл-күйімен өрілген бұл туындысын сыншы С.Жұмабек классикалық повесть деп атаған [6].

Нәтижелер. Мархабат Байғұттың аталған повесінде лиризм психологизмнің, психологизм лиризмнің бір-бірімен сабақтас, тығыз байланыста көрініс тапқан. Лиризмнің нәзік үлгілері шеберлікпен үйлесім тапқан бұл повесте лирикалық проза жаңаша пішінге ие болды. Автор туындысы лиризм өрнектеріне бай. Оның суреткерлік ізденісі, стилі лирикалық прозаның құрылымына өзгеріс енгізді. Автордың повесінде фольклорлық сарын, кешегі өткен тарих пен бүгінгі заманды салыстыру, көне дүние ақиқатынан қазіргі таң шындығын іздеу тенденциясы айқын байқалады. Кейіпкер мінезін көрсетуде эмоционалдық реңк күшті. Автор “кейіпкерінің ішкі дүниесіне нәзіктікпен қарай білгендіктен” оқырман жаны нәзік, өр рухты, парасат-пайымы жоғары адамды көреді. Прозадағы “лиризм қаламгердің өмір құбылыстарын кеңірек, молырақ бейнелеуіне бөгет болады, кедергі келтіреді” деген пікірдің бұрыстығына Мархабат Байғұт повесі дәлел болады. Суреткер лиризмнің қамтитын аясы кең. Туындыға екі дәуір шындығын сыйғызған. Бұл туындыда тарих, ой, сезім, эмоция, мұғалімнің нәзік күйі бейнеленген.

Повесте әдебиетіміздегі адам болмысы мен жаратылыс жұмбағы секілді мәңгілік мәселелерге жазушы жаңа қырынан келіп, оқиға барысын бақилық болған жанның баяндауы, ішкі сыры арқылы береді. Сюжет бірсыдырғы баяндалмай, арасында лирикалық шегініске жол беріліп отырады. Шығармада миф элементі көрініс тапқан. Мұғалімнің қырқы берілген күні үйдің шатырында тіршілік иелеріне сәл таңдана, сәл мұңая, сәл күлімсірей қарап отырған нәуірзек торғай пайда болады. Оны біреу байқаса, біреу байқамағаны аян.

Әдебиет пәнінің мұғалімі – жаратылысы бөлекше жан, жан баласын алдап, берген сөзін жалдап көрмеген, жұқарып барып жығылған жүрек иесі 28 жастағы ауыл мұғалімінің бірқатар артықшылықтарын айтып тауыса алмайтын ауыл адамдарының өзі оны “нағыз періште” десетін. Періштенің болмысы: ғайбаттауға, айыптауға жоқ; тоғышарлық атаулыдан аулақ, жуастық, момындық, тазалық, аңғалдық, адалдықтың бір бөлекше белгісіндей, өкініштің өзіндей; пәни жалғанда не аларды емес, адамдарға не берерді уайым еткен, көңілдерді емірентіп келген жан; адамдарға шық жуытпас шыдамдының өзі болатын. Оның қысқа ғұмырында әкесінен кейін сыйлап, табынып, сыйынып өткен адамдары қара басының қамы үшін емес, халық үшін алдына үлкен мақсат қойып, жан пидаға барған, қысталаң-қысаң қалтада қорашыл төбет болып қалмаған, қазақы рух жел өтінде қалқайып тұрғанда қорған бола білген Алаш арыстары болатын. Солардың ішінде Абай, Жамбыл, Ахмет, Жүсіпбек, Міржақып, Мұхтар, Баубек, Мұқағали есімдерінің аталуы бекер емес. Барлығы да қазақы рухтың бүгілмеуі үшін халқына қызмет қылған жандар. Қарт-тарих отаршылдықтың түр-түрін біледі. Десек те қулығына құрық бойламайтын зымиян саясат қазақтың мен деген ерлерін оққа байлап атып, халқын табанымен таптағаны жасырын емес. Шығарманың өн бойында алаштық-ұлттық рухпен сырласып,

өзіне тірек-медет тауып, жарқын болашағына сенген Баубектің өмірлік шындығы оптимистік трагедияға көтерілген.

Жазушы кешегі өткен әдебиет алыптарын да, Баубекті де автор қысталаңға тап келіп, тар қыспақта қырсық шалған ахуалы арқылы да шендестіре білген. Олар да өмірден тажалдай таразға түсіп, өз халін таразылап, талдап тұрар мұршасы болмай, жан-жағында медеу, қорған болар жарық жоқ күйінде өткен. Автор осы тұста хронотоп ұғымы арқылы екі уақытты байланыстырады. Қас-қағым ғана сәтте, яғни адамның өмірден өтіп бара жатқан сәтіне, кәлиледен кәлимеге ауысар сәтіне кейіпкердің бүкіл өмірін сыйғыза білген. Қас-қағым сәтте санасынан сырғып өткен өмірін баяндау арқылы қазақ әдебиетінің өткен жолын да таразылап өтеді. Жазушы Баубек Бұлқышев 28 жасында ел мен жер, бейбітшілік үшін шайқаста қапыда құрбан болса, мұғалім Баубек 28 жасында бейбіт күнде, өкпек желдің өтінде, қиыршық қар бетінде жапырақ “жүрегін бүріп, уыстап” құлады. Бар болғаны жиырма сегіз жыл ғана ғұмыр кешіп, өмірден ерте кеткен боздақ жазушы Баубек Бұлқышевтің өмірін жалғасын, сол секілді қазақтың ақеділі болсын деген ниетпен әкесі атын Баубек қойған еді. Сол Баубегі жазушының ғұмыры мен ғажайып елжандылығын оқушыларының санасына сіңдіріп, бойына дарытуға тырысты. Өйткені Баубек шын мәніндегі жұлдыздайын жаужүрек, жас қазақ болатын. Кейіпкер Баубек те солай өтті өмірден.

Талқылау. Повесте лирикалық шегіністерге орын беріліп, Баубектің өткен өмірі ғана емес, бірқатар қазақ тарихындағы ірі оқиғалар да айтылып отырған. Соның бірі – ашаршылық кезеңде қарапайым халықтан жаным артық емес деп бұқарамен бірге жүріп аштан өлген Жандарбек болыстың патша үкіметі қазақтан солдат алғанда да өзінің болыс басын бәске тігіп жүріп, оларды алып қалу қолынан келмеген соң, мың қазаққа бас болып, өзі де бірге кетіп, барлығын шығынсыз алып қайтқан оқиғасы. Бұдан лирикалық шығармалар өткенді жаңғыртуымен, еске түсіруімен қызықты деген ой тұмауы қажет, ол өзінің жаңа мазмұнымен, талаптарымен де назар аудартады. Туындыда өмірде болған оқиға сілемдері де қамтылған. Шымкенттегі Жүсіпбек тұрған үйдің қараусыз қалып, қанша айтылып, жазылып жатса да үкіметтің мән бермеуінің салдарынан құлап қалғаны, бірақ оған ешкімнің жүрегі сыздап, жаны ауырмағандығы, оның есесіне көп қабатты үй-жайлар, олигархиялық ойран-сарайлар аспан теуіп, қаулап өсіп бара жатқаны тілге тиек етіледі. Сонымен бірге қазіргі қазақ қалпын сипаттағанда автор: “Біреулерін биіктету үшін екіншілерін тұқырта төмендетудің тіпті де қажеті жоқ. Біздің қазекемдегі жағымсыздау әдеттердің бірі сол, көбінесе: “Ойбай, анау мықты ғой, мынауынды қайдам. Жоқ, мынау мықты анадан!” деп өзеурейміз-ай келіп. Біреуді көтеріп айту үшін міндетті түрде басқаны сартып, табанға басу зайыр зәлітгес зәлімденеміз. Қай салада да солай. Көп мықты сыймайтындай қазекем маңдайы тым тар ма, қазақтың қу маңдайы қушық па, шынымен-ақ? Немесе, керісінше бәріміздің ұлы болғымыз, аспанға бір-ақ шығып кеткіміз келіп тұратыны қалай? Өзіміздің емес, өзгелердің, ақжүректердің ақеділ қасиеттерін ағымыздан жарылып айтқымыз келіңкіремей, тарылғаннан тарылып, тілімізді тістеген күйі безірейетініміз неліктен?” [7,90-91] деп ағынан жарылады.

Повесте бас кейіпкердің көңіл-күйіне байланысты туындаған лирикалық желі бар. Мұндағы лирикалық желі – Баубектің бала кезінен азаматтық тұлғасы қалыптасқанға дейінгі кезең оқиғалары. Мәселен, мұнарлы теңізді жағалай мұңайып, тұншыға тыныс алып, аңсай сағынған 7 сыныптың қызына деген алғашқы махаббат сезімін бастан кешіруі. Бала жүрегі теңіздің көгілдір-күрең толқындарындай, сағыныштың толқынына малтығып, көпке дейін томаға-тұйық жүрді. Ішкі жан-дүниесін мықтап бекітіп, онда ешкімнің кіруіне мүмкіндік бермей, сырын білдірмеуге тырысты.

Қорытынды. Әдебиет пәні мұғалімінің әкесі де мұғалім екенін айтып өттік, екеуінің де рухы көбінесе күйзелісті кезеңдерді көбірек кешетін жандар болатын. Екеуі бірін-бірі сөзсіз түсініп, сұлулыққа ғана оранғысы келетін сезімдері бір, жүректері қансырап жараланып тұрса да, еш адамды қаралауға жоқ еді. Өйткені олардың өзінше жасап алған, өздеріне ғана тән әдемілік әлемі – “ұятты ұлысы” бар еді. Олардың әлемін бұл әлем қабылдамады. Автор тілімен айтқанда, екеуі де «қалыптасып, қатып-семген, қасаң тартқан шеңберлерде шыр айналғанды, жетекке еріп, жылпылдап, жемтікке құныққанды қаламады”. Әкесінің жүрген тура жолын соңынан ерген ұлы да сонарлады. Әкесінің “ақ қағазға обал жасар жазғыш болмай-ақ қой. Сауаты кем, жаңалық ашпас, жалған ғалым болмай-ақ қой” деген ақылын алған мұғалім Баубек сезімі мен әке сезімі астасып, қатар өріліп отырады. Осы орайда “автор өз перзенті Баубекті – жаңа заманның жаңа геройы дәрежесіне көтере білген. Бұған әке мен баланың, перзент пен әкенің арасындағы өзара сырласулар, пікір алысулар, Өмір-Қоғам-Адам болмыстары жөніндегі әр алуан көзқарастардың қатпарлы философиясы дәлел” деген С.Жұмабек сөзінің ақиқаттығына ден қоюға болады.

Лирикалық прозаның композициясы кейіпкердің тебіреніс-толғанысына сай құрылатынын ескерсек, шығарма бір деммен біртұтас шыққан. Шығарма композициясында берілген “әңгіме ішіндегі әңгіме” де Ахмет мұғалім айтқандай, “жақынмен ырылдаспай, иттей үрмей, ерегеске елірмей”, быләпытқа былғанбай, таза күйінде кетті. Өтпелі өкпек өтінде ажал тапқан адалдықтай аңғал жанның өмір сүріп отырған кезеңі автордың пайымынша “қатал уақыт”, “уы басым уақыт”. Ахметті шынайылап оқытсам, жолын қуып, оқулық жазсам деген пән мұғалімі «уы шыққан уақыт та усойқы. Жел өтіндегі қалғандағы, жел өтінде жүргендегі ахуалымыз осы ғой, рух пен қасиетіміз жұлмаланған шақта тұрмыз» [7,105] дейді. Байыптай қарасақ, әдебиет пәнінің мұғалімі – қазіргі әдебиетте саңырауқұлақша қаптаған, нарық қыспағының қиындығына шыдамай, жаны қасаңданып, өзінен басқа ешкімді ойламайтын прагматик кейіпкерлердің антиподы секілді.

Пайдаланған әдебиеттер тізімі:

1. *Әдебиеттану терминдер сөздігі: Құрастырушылар З.Ахметов, Т.Шаңбаев. – Алматы: Ана тілі, 1996. -240 бет.*
2. *Қасқабасов С. Жаназық. – Астана: Аударма, 2002. -584 бет.*
3. *Айтұғанова С. Лирикалық прозаны танудағы кейбір теориялық аспектілер // Сүлеймен Демірел университеті конф.материалдары. 2005.*
4. *Қирабаев С. Шындық және шығарма. – Алматы: Жалын, 1981. –252 бет.*
5. *Ісімақова А. Асыл сөздің теориясы. – Алматы: Таңбалы, 2009. –376 бет.*
6. *Жұмабек С. Құт қонған қаламгер // Алтын қазына, 2015. №7, мамыр*
7. *Байғұт М. Салқын масақ: повестер мен әңгімелер. –Алматы: Жазушы, 2008. –272 бет.*

References:

1. *Ädebiettanu terminer sözdigi: Qurastırushılar Z.Axmetov, T.Şañbaev. –Almatı: Ana tili, 1996. –240 bet.*
2. *Qasqabasov S. Janazıq. –Astana: Audarma, 2002. –584 bet.*
3. *Aytuğanova S. Lirikalıq prozanı tanudağı keybir teorıyalıq aspektiler // Süleymen Demirel unıverısteti konf.materıaldarı. 2005.*
4. *Qırabaev S. Şındıq jäne şıǵarma. –Almatı: Jalın, 1981. –252 bet.*
5. *Isimaqova A. Asıl sözdıñ teorıyası. –Almatı: Tañbalı, 2009. –376 bet.*
6. *Jumabek S. Qut qonǵan qalamger // Altın qazına, 2015. №7, mamır*
7. *Bayǵut M. Salqın masaq: povester men äñgimeler. –Almatı: Jazuşı, 2008. –272 bet.*

БІЗДІҢ АВТОРЛАР

Алкая Еркан – Фырат университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, Елязыг, Түркия, ealkaya16@gmail.com

Пансат Жансая Мусилхановна – М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті, филология мамандығының 2 курс докторанты, 94_jansaya@mail.ru

Кабдулова Карлыгаш Лекеровна – Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, e-mail: lastochkanao@mail.ru

Тунгатова Галия Жолдыбаевна – Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті, аға оқытушы

Константинова Ольга Сергеевна – Торайғыров Университеті, гуманитарлық ғылымдар магистрі, аға оқытушы, samaya_schastliv@mail.ru

Түркмен Фикрет – Еге университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, Измир, Түркия

Саметова Жаңагүл Шыңғысханқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, PhD доктор, аға оқытушы

Абишева Сауле Джунусовна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, s.abisheva@mail.ru

Смайлова Жадыра – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 1 курс докторанты, smailova_zhadyra@list.ru

Әбдіғазизұлы Балтабай – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор

Герчинска Данута – Слупск қаласындағы Помор университеті, Слупск, Польша, хабилизациялық доктор, профессор, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Молдағали Мадина Бауыржановна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, докторант, оқытушы, mmoldagali@list.ru

Жумагулова Бакытгуль Сакеновна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, доцент, bakitgul@inbox.ru

Ибраева Жанарка Бакибаевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, **igb1006@mail.ru**

Орынханова Гибадат Аманжоловна – Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, қауымдастырылған профессор м.а., **gibatat_o@mail.ru**

Токшылықова Гульназ Базарбаевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, аға оқытушы

Қазтаева Айымжан Қанатқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2-курс магистранты

Якимова Мария Владимировна – «Жоғары Экономика мектебі» ұлттық зерттеу университеті, Мәскеу, Ресей

Атембаева Гульнар Айдашевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті докторант, g.atembaeva@gmail.com

Абуова Бибижан Паркуловна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, аға оқытушы

Ларионова Ирина Юрьевна – Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, cotedazur.riviera@mail.ru

Капышева Гульнар Кыдырбековна – Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, филология ғылымдарының кандидаты, профессор, gulnarkapysheva@mail.ru

Қадырова Галина Рабиковна – Сәтпаев Университеті, филология ғылымдарының кандидаты, қауымд. профессор, g.kadyrova@satbayev.university

Адибаева Шолпан Тимуровна – Кенжеғали Сағадиев атындағы Халықаралық бизнес университеті, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, adibaeva13@mail.ru

НАШИ АВТОРЫ

Алкая Еркaн – Университет Фират, доктор филологических наук, профессор, Елязыг, Турция, ealkaya16@gmail.com

Пансат Жансая Музилхановна – Южно-Казахстанский университет имени М.Ауезова, докторант 2 курса филологии, 94_jansaya@mail.ru

Кабдулова Карлыгаш Лекеровна – Казахский университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, доктор филологических наук, профессор, e-mail: lastochkanao@mail.ru

Тунгатова Галия Жолдыбаевна – Казахский университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, старший преподаватель

Константинова Ольга Сергеевна – Торайгыров Университет, магистр гуманитарных наук, старший преподаватель, samaya_schastliv@mail.ru

Туркмен Фикрет – Университет Еге, доктор филологических наук, профессор, Измир, Турция

Саметова Жаңагүл Шыңгысхановна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор PhD, старший преподаватель

Абишева Сауле Джунусовна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, профессор, s.abisheva@mail.ru

Смайлова Жадыра – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, докторант 1-го курса, smailova_zhadyra@list.ru

Абдигазилулы Балтабай – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, профессор

Герчинска Данута – Поморский университет в Слупске, хабилитированный доктор, профессор, Слупск, Польша, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Молдагали Мадина Бауыржановна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, докторант, преподаватель, mmoldagali@list.ru

Жумагулова Бакытгуль Сакеновна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, доцент, bakitgul@inbox.ru

Ибраева Жанарка Бакибаевна – Казахский национальный педагогический университет им. Абая, кандидат филологических наук, ассоциированный профессор, igb1006@mail.ru

Орынханова Гибадат Аманжоловна – Казахский национальный женский педагогический университет, и.о.асс.профессора, gibadat_o@mail.ru

Токшылыкова Гульназ Базарбаевна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, старший преподаватель

Казтаева Айымжан Канаткызы – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, магистрант 2 курса

Якимова Мария Владимировна – Национальный исследовательский университет «Высшая школа экономики», Москва, Россия

Атембаева Гульнар Айдашевна – Казахский национальный педагогический университет им. Абая, докторант, g.atembaeva@gmail.com

Абуова Бибижан Паркуловна – Казахский национальный педагогический университет им. Абая, старший преподаватель

Ларионова Ирина Юрьевна – Восточно-Казахстанский университет имени С. Аманжолова, кандидат педагогических наук, профессор, cotedazur.riviera@mail.ru

Капышева Гульнар Кыдырбековна – Восточно-Казахстанский университет имени С. Аманжолова, кандидат филологических наук, профессор, gulnarkapysheva@mail.ru

Қадырова Галина Рабиқовна – Сатпаев Университет, кандидат филологических наук, асс. профессор, g.kadyrova@satbayev.university

Адибаева Шолпан Тимуровна – Университет Международного бизнеса имени Кенжегали Сагадиева, кандидат филологических наук, доцент, adibaeva13@mail.ru

OUR AUTHORS

Alkaya Ercan – Firat University, Doctor of Philological sciences, Professor, Elazig, Turkiye, ealkaya16@gmail.com

Pansat Zhansaya – M.Auezov South Kazakhstan University, 2st year doctoral student of Philology, 94_jansaya@mail.ru

Kabdulova Karlygash – Kazakh University of the International Relations and World Languages named by Abylai Khan, Doctor of Pedagogical sciences, Professor, e-mail: lastochkanao@mail.ru

Tungatova Galiya – Kazakh University of the International Relations and World Languages named by Abylai Khan, Doctor of Pedagogical sciences, Professor,

Konstantinova Olga – Toraighyrov University, Master of Humanities, Senior Lecturer, samaya_schastliv@mail.ru

Fikret Turkmen – Ege University, Doctor of Philology, Professor, Izmir, Turkey

Zhanagul Sametova – Abai Kazakh National Pedagogical University, PhD, senior lecturer

Abisheva Saule – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctor of philological sciences, professor, s.abisheva@mail.ru

Smailova Zhadyra – Abai Kazakh National Pedagogical University, PhD student 1st year, smailova_zhadyra@list.ru

Abdigaziuly Baltabay – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctor of philological sciences, professor

Gierczynska, Danuta – Pomeranian University in Słupsk, Słupsk, Poland, dr.hab., professor, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Moldagali Madina – Abai Kazakh National Pedagogical University, PhD Candidate, lecturer, mmoldagali@list.ru

Zhumagulova Bakytgul – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctor of philological sciences, associate professor, bakitgul@inbox.ru

Ibrayeva Zhanarka – Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, igb1006@mail.ru

Orynkhanova Gibadat – Kazakh National Women's Teacher Training university, Candidate of Philological Sciences, acting Associate Professor, gibadat_o@mail.ru

Tokshylykova Gulnaz – Abai Kazakh National Pedagogical University, senior lecturer,

Kaztayeva Aiyimzhan – Abai Kazakh National Pedagogical University, 2nd year master's student

Yakimova Mariya – National Research University Higher School of Economics, Moscow, Russian Federation

Atembayeva Gulnar – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctoral student, g.atembaeva@gmail.com

Abuova Bibizhan – Abai Kazakh National Pedagogical University, Senior Lecturer

Larionova Irina – East-Kazakhstan University named after Sarsen Amanzholov Candidate of Pedagogical Sciences cotedazur.riviera@mail.ru

Kapysheva Gulnar – East-Kazakhstan University named after Sarsen Amanzholov Candidate of Philological Sciences, gulnarkapysheva@mail.ru

Kadyrova Galina – Satpayev University Candidate of Philological Sciences Associate Professor, g.kadyrova@satbayev.university

Adibaeva Sholpan – UIB named after Kenzhegali Sagadiyev Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, adibaeva13@mail.ru